

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor anexe din
Hotărârea Guvernului nr. 959/2018

1. Autorul proiectului hotărârii de Guvern

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în continuare - MAEIE)

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul hotărârii are la bază necesitatea consolidării capacităților consulare și administrativ-financiare, precum și întărirea capacităților pe dosare politice ale instituțiilor serviciului diplomatic, reieșind din analiza efectuată de Minister privind harta și numărul conaționalilor noștri aflați peste hotare și multitudinea sarcinilor de importanță majoră în unele misiuni strategice. În special, aceste modificări vin să asigure realizarea Programului de activitate al Guvernului pe partea de dezvoltare a relațiilor externe și extindere a rețelei consulare și asigurarea accesului diasporei la servicii consulare de calitate și de o manieră rapidă.

O sarcină importantă al MAEIE este evaluarea justă (cu implicarea altor instituții în efectuarea studiului de caz) a necesarului de resurse umane, inclusiv din domeniul consular și contabil, reieșind din volumul de lucru, astfel, încât atribuțiile de serviciu să fie exercitate în mod eficient și eficace fără a fi admisă supraîncărcarea sau mărirea nejustificată a numărului de personal. Astfel, luând în considerație că în ultimii ani numărul cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare, care au nevoie de servicii consulare, a crescut considerabil și în acest sens volumul de lucru s-a dublat, se propune operarea modificărilor în Hotărârea Guvernului nr. 959/2018 în vederea întăririi capacităților de serviciu în unele misiuni diplomatice al Republicii Moldova peste hotare și optimizarea cheltuielilor de serviciu după cum urmează:

1) Instituirea funcțiilor responsabile pentru servicii consulare în misiunile diplomatice ale Republicii Moldova în Berlin, Paris, Londra, Ucraina Consulatul din Odessa.

Una din atribuțiile de bază ale instituțiilor serviciului diplomatic constă în prestarea serviciilor consulare către cetățenii Republicii Moldova aflați peste hotare. Prin prisma acestei idei s-a examinat situația pe teren constatând deficiențe de cadre consulare în unele locații și divergențe de abordare în privința personalului consular în unele locații, în raport cu altele.

Astfel, chiar dacă numărul serviciilor consulare în anul 2021 variază în extreme la Baku (276 acțiuni), Stockholm (235), Budapesta (275), Geneva (732), Doha (182), Viena (807), Minsk (528), Beijing (516) în comparație cu Bruxelles (2789), Ottawa (2301), Atena (2428), Berlin (4241), Londra (3770), Madrid (2460), Washington (2637), București (3203), Iași (3533), Roma (8819), Paris (8156), în toate aceste misiuni activează câte un singur diplomat responsabil de activitatea consulară. Asta reprezintă nu doar o discrepantă în ideea abordării uniforme a obligațiilor de serviciu față de toți funcționarii publici de același rang și cu aceleași competențe, dar cu siguranță scade mult din capacitatea fizică a consulilor de la Paris, Londra, Berlin, Odessa de a efectua alte acțiuni de serviciu de ordin general (întâlniri cu diaspora, vizite la penitenciare și instituții de stat și întrevederi bilaterale sau chiar de ordin protocolar – participarea la evenimente din statul de acreditare, etc.). Mai mult, înlocuirea în perioada concediilor a consulilor care duc activitate sporită, reprezintă o problemă recurentă și un efort suplimentar pentru minister, or mulți dintre ceilalți angajați ai MDOC vizate nu pot și nu trebuie să facă față presiunii consulare temporare. MAEIE consideră că situațiile menționate reprezintă un neajuns ce necesită remediere imediată.

Actualmente statele de personal în MDOC sunt aprobate de anexele Hotărârii de Guvern 959/2018, dar revizuirea lor sistematică nu are loc, or numărul serviciilor consulare crește anual, consuli primind însărcinări tot mai multe și diverse (inclusiv organizarea alegerilor, etc.), ceea ce reduce automat din performanțele persoanei. Având în vedere numărul mare al cetățenilor moldoveni peste hotare și tendința MAEIE de a acorda servicii de înaltă calitate, actualizarea periodică a

statelor de personal în acest exercițiu are o importanță majoră. Insuficiența mijloacelor bănești nu trebuie să servească temei pentru a nu face acest lucru, or suplینirea cadrelor, privită ca o investiție, va dezvolta în mod cert serviciul diplomatic, implicit va spori calitatea serviciilor consulare. Aceste acțiuni întreprinse de minister vor fi pe deplin apreciate de către diasporă în contextul demersurilor permanente de îmbunătățire a accesibilității la serviciile consulare.

Situațiile de criza și alegerile prezidențiale din toamna anului 2020 și parlamentare din vara 2021 au pus presiune enorma asupra serviciului consular al RM care s-a dovedit a fi descoperit de personal și instrumente de acțiune. Totodată, astăzi rândurile de programare pentru serviciile consulare sunt în medie de 3 luni de zile din cauza capacitaților reduse de procesare căci în misiune activează, de regula 1 consul. Iar prezența la alegerile prezidențiale și parlamentare au arătat un flux enorm de cetățeni care s-a mărit în Germani de 5 ori, în Franța și Marea Britanie de 2 ori.

Luând în considerare cele expuse, precum și având în vedere modelele Milano, Padova, Istanbul și Frankfurt unde activează 2-3 diplomați responsabili de servicii consulare, în vederea consolidării mecanismelor de protejare a drepturilor și intereselor cetățenilor precum și ale agenților economici ai Republicii Moldova peste hotare se propune redistribuirea unui număr de 4 unități de personal, cu reducerea lor din cadrul Ambasadei Republicii Moldova în Republica Ghana, Dubai, Consulatul General Nisa, Polonia (una din poziții de consilier) cu alocarea lor după cum urmează:

1 unitate – Secretar I în cadrul Ambasadei Republicii Moldova la Paris;

1 unitate – Secretar I în cadrul Ambasadei Republicii Moldova la Londra;

1 unitate – Secretar I în cadrul Ambasadei Republicii Moldova la Berlin;

1 unitate – Consul general în cadrul Oficiului Consular al Republicii Moldova în Odessa.

De menționat că reieșind din volumul acțiunilor consulare la Nisa se consideră judicios de transferat o poziție la Paris, iar oficiul consular din Odessa să fie transformat în Consulatul General cu o unitate suplimentară. La fel, în Ambasada RM în Polonia la moment sunt 2 poziții de Consilier și o poziție de Secretar I, iar reieșind din volumul de activități se consideră oportun de efectuat transfer de o unitate în Ambasada RM la Berlin care va acoperi servicii consulare.

2) Suplinirea efectivului de personal al Misiunii Republicii Moldova la Bruxelles cu o unitate.

Această unitate este necesară de mai mult timp în contextul intensificării dialogului RM - UE pe tot mai multe domenii (ex. energetic, sănătate, securitate ș.a.), dar și a evoluțiilor interne la nivelul UE care deschid noi dimensiuni de cooperare (ex.: tranziția verde și digitală). Aceste necesități de consolidare a capacităților Misiunii vor fi în continuare exacerbate de depunerea de către RM a cererii de aderare la UE. Din experiența altor țări, procedurile ce decurg din cererea de aderare necesită mobilizarea unor resurse administrative considerabile. În context, se propune extinderea efectivului de personal al Misiunii cu poziția de Secretar I.

3) Transferarea acreditării Ambasadei RM la Haga pentru Țările de Jos, în schimbul acreditării actuale de la Berlin și suplinirea efectivului de personal de la Haga cu o unitate.

Ținând cont de complexitatea misiunii diplomatice ale RM la Berlin și necesitatea de a se atrage o atenție profundă pentru relațiile politice, economice, culturale și sociale cu statul german, precum și prestarea multiplelor servicii consulare diasporei moldovenești din Republica Federală Germania, se consideră judicios păstrarea dosarului bilateral exclusiv pentru statul de reședință.

În context, se propune suplinirea efectivului de personal al misiunii din Haga cu poziția de Secretar I care v-a prelua dosarul Danemarcei și va fi realocată de la Consulatul General al RM în Milan.

Din punct de vedere tehnic și strategic, legătura dintre statele de acreditare, Danemarca și Olanda, va fi favorizată în mare parte de către Consulatul Onorific din Aalborg, Consul Onorific Asser Mortensen, care de-a lungul timpului a demonstrat dedicație și implicare eficientă.

4) Suplinirea efectivului de personal al Misiunii Republicii Moldova la New York cu o unitate.

Calitatea de membru ONU și al comunității internaționale plasează țara noastră în postura de a exprima poziție pe orice subiect discutat la ordinea zilei. Neparticiparea la procesele decizionale nu este o opțiune care avantajează imaginea unui membru al comunității internaționale și nici credibilitatea unui stat. Anual, la ONU se votează aproximativ 200 de rezoluții, iar altele, în aproximativ același număr, se adoptă prin consens. Fiecare vot, sau neparticipare la vot, este înregistrat. La moment doi diplomați sunt responsabili de 6 comisii principale ale Adunării Generale ONU, care au loc paralel și unde se votează, de asemenea, în același timp, confruntându-se cu riscul de a greși la vot sau de a nu reuși să se transfere dintr-o comisie în alta. Fiecare diplomat, pe parcursul unei sesiuni, are sarcina să exprime votul național pe cel puțin 100 rezoluții pe diverse subiecte, inclusiv securitate internațională și drepturile omului care sunt cele mai sensibile. În afară de cele 6 comisii principale, bineînțeles, diplomații acoperă o multitudine de alte structuri din sistemul ONU, agenții specializate. Misiunea RM de la New York este numeric practic cea mai redusă la ONU și chiar cu un număr de personal mai redus decât oricare altă misiune pe linie multilaterală din corpul diplomatic al RM.

Pentru comparație, Ucraina este reprezentată la New York de 1+19 diplomați, Georgia de 1+6 diplomați plus personalul care asistă activitatea diplomaților. Misiunea RM este mai redusă și decât cele ale țărilor mici insulare: Antigua & Barbuda – 1+4, Cabo Verde – 1+3, Nauru – 1+3.

La New York sunt concentrate majoritatea negocierilor privind agendele globale/tratatele în domeniul dezvoltării durabile, mediului ș.a.m.d. Cea mai mare parte a campaniilor de promovare a candidaturilor naționale în organele electivă ONU este concentrată la New York.

În acest context se propune suplینirea structurii Misiunii RM de la New York cu o unitate de Consilier, poziția care va fi realocată de la Ambasada RM în Argentina.

5) În contextul optimizării cheltuielilor se propune transfer de atribuții privind ținerea evidenței contabile în unele misiuni după cum urmează:

- Ambasada din Emiratele Arabe Unite va acoperi Satul Qatar
- Ambasada din Ankara va acoperi Azerbaidjan

6) La propunerea Ministerului de Interne se propune completarea structurii Ambasadei RM în România cu poziția Consilier (atașat pe afaceri interne și ofițer de legătură)

Modificările propuse argumentează condițiile de la art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 și justifică intrarea în vigoare a actului normativ la data publicării în Monitorul Oficial.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Se preconizează redistribuirea atribuțiilor ale Șefilor de Serviciu, Contabili-șefi din cadrul Ambasadelor Republicii Moldova din Ankara, Emiratele Arabe Unite, Azerbaidjan, Qatar.

Totodată, este prevăzută suplینirea statelor de personal cu funcția de Consilier la New York, Secretar I în Ambasadele RM la Londra, Berlin, Bruxelles, Paris, Haga, Viceconsul la Odessa. Ambasada din România se va completa cu poziția Consilier (atașat pe afaceri interne și ofițer de legătură). Consulatul General din Frankfurt se va completa cu poziția Administrator/șofer.

Crearea funcțiilor noi nu va implica majorarea numărului total de unități de personal alocat pentru misiunile diplomatice și oficiile consulare peste hotare. Aceasta va fi suplینită din contul structurii și efectivului de personal al Ambasadelor și Consulatelor Generale a Republicii Moldova în Argentina, Ghana, Polonia, Dubai, Nisa, Milan.

4. Fundamentarea economico-financiară

Punerea în aplicare a prevederilor prezentului proiect nu va necesita alocații bugetare suplimentare. Cheltuielile aferente suplینirii a funcțiilor propuse în misiuni vor fi acoperite din contul economiilor alocațiilor bugetare prevăzute pentru întreținerea misiunilor diplomatice.

5. Modul de încorporare al actului în cadrul normativ în vigoare

Modificarea anexelor nr. 8, 10, 11, 13, 17, 18, 21, 24, 26, 29, 33, 34, 35, 40, 42, 44, 49 la Hotărârea Guvernului nr. 959 din 3 octombrie 2018 cu privire la aprobarea Nomenclatorului funcțiilor și coeficienților de ierarhizare pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție pentru personalul instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova peste hotare, a bazei de calcul pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție, precum și a structurilor și efectivului de personal ale acestora, nu va necesita operarea modificărilor în alte acte normative existente.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional,

proiectul urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (compartimentul „Transparență decizională”, directoriul „Proiecte de decizii/acte normative”).

7. Constatările expertizei anticorupție

8. Constatările expertizei juridice

Sergiu Odainic
Secretar General interimar